

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

IZVJEŠTAJ

O FINANSIJSKOJ REVIZIJI INSTITUTA ZA MJERITELJSTVO BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2013. GODINU

Broj: 01/02/03-07-16-1-507/14

Sarajevo, juni 2014. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	5
1.	Uvod	5
2.	Postupanje po ranijim preporukama	5
3.	Sistem internih kontrola	6
4.	Budžet	7
5.	Planiranje i izvještavanje o radu	7
6.	Pregled rashoda budžeta.....	8
6.1	Tekući izdaci	8
6.2	Kapitalni izdaci	11
7.	Bilans stanja	11
8.	Javne nabavke.....	11
9.	Korespondencija	12
III	PRILOG	14
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA.....		14
Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu		
Bilans stanja na 31.12.2013. godine		
Izjava o odgovornostima rukovodstva		

I MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja (bilansa stanja, pregleda prihoda, primitaka i finansiranja, pregleda rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama, posebnih podataka o platama i broju zaposlenih, pregleda dinamike zapošljavanja, pregleda stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregleda kapitalnih ulaganja i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio) u **Institutu za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Institut) za godinu koja se završava 31. decembra 2013. godine.

Pored finansijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Instituta sa odgovarajućim zakonima i propisima koji imaju uticaja na finansijske izvještaje za 2013. godinu.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Instituta je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za tekuću fiskalnu godinu, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Instituta je odgovorno za poslovanje u skladu sa odgovarajućim zakonima i propisima i potvrđuje da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih budžetom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i primjenljivim Okvirom Međunarodnih standarda vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizionih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja revizionih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija takođe ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom i propisom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima i propisima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizionni dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Instituta prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda na 31.12.2013. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završila na navedeni datum u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Instituta u toku 2013. godine bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima.

Isticanje predmeta

Ne izražavajući rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na javne nabavke (tačka 8. Izvještaja).

Sarajevo, 30.06.2014. godine

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENIK
GENERALNOG
REVIZORA**

Dževad Nekić

**ZAMJENICA
GENERALNOG
REVIZORA**

Božana Trninić

II **IZVJEŠTAJ O REVIZIJI**

1. **Uvod**

Pravni status Instituta regulisan je Zakonom o osnivanju Instituta za mjeriteljstvo BiH, Zakonom o mjeriteljstvu BiH i Zakonom o mjernim jedinicama BiH.

Institut, kao državna naučno-stručna institucija za oblast mjeriteljstva i mjerne tehnike, između ostalog nadležan je da:

- priprema nacрте zakonskih akata i drugih propisa iz domena svoje nadležnosti i koordinira donošenje propisa po kojima rade institucije za mjeriteljstvo u entitetima;
- ostvaruje etalonsku bazu na nivou državnih etalona i nadzire ostvarivanje etalonske baze sekundarnih i radnih etalona;
- osigurava sljedivost mjerenja u BiH do međunarodnih etalona mjernih jedinica;
- uspostavlja, imenuje i nadzire metrološke laboratorije;
- nadzire i koordinira rad službi za kontrolu predmeta od plemenitih metala;
- vrši kalibraciju i verifikaciju etalona (mjerila), referentnih materijala i opreme koje koriste institucije u entitetima za mjeriteljstvo u skladu sa propisima usklađenim sa preporukama i dokumentima Međunarodne organizacije za zakonsko mjeriteljstvo (OIML);
- bavi se istraživačko-razvojnou djelatnošću, predlaže i određuje prioritete realizacije razvojnih projekata i učestvuje u međunarodnim projektima;
- izrađuje studije, strategije razvoja, projekte, analize i druge poslove u cilju izgradnje metrološkog sistema u BiH i metrološke laboratorijske infrastrukture;
- provodi međunarodne ugovore o saradnji u oblasti mjeriteljstva te učestvuje u radu međunarodnih organizacija i u njima predstavlja Bosnu i Hercegovinu.

Institut ima svojstvo pravnog lica sa sjedištem u Sarajevu.

2. **Postupanje po ranijim preporukama**

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je reviziju Instituta za 2012. godinu i izrazio pozitivno mišljenje sa isticanjem predmeta na nepostojanje plana djelovanja za efikasno provođenje programa za prevenciju korupcije. U Izvještaju o reviziji za 2012. godinu date su preporuke kojima se sugeriše angažovanje izvršilaca putem ugovora o djelu samo u izuzetnim slučajevima i smanjenje angažovanja istih u kontinuitetu i na duži vremenski period, kao i preciznije utvrđivanje kriterija kod provođenja procedura javnih nabavki.

Institut je dostavio odgovor o preduzetim aktivnostima na prevazilaženju slabosti i nepravilnosti koje su identifikovane u izvještaju o reviziji. Uvidom u preduzete aktivnosti te osvrtnom na realizaciju datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

- **Preporuke čija je realizacija u toku:**

Institut je donio vlastiti plan djelovanja za provođenje programa za prevenciju korupcije i u toku su aktivnosti na donošenju ostalih dokumenata, prema instrukcijama nadležnih institucija. Angažovanje putem ugovora o djelu neznatno je unaprijeđeno u pogledu angažovanja za obavljanje poslova u kontinuitetu tokom godine.

- **Nerealizovane preporuke:**

U provedenim procedurama javnih nabavki utvrdili smo nedostatke kod određivanja pojedinih kriterija za ocjenu ponuda. Iako navedeni kriteriji nisu imali uticaja na izbor dobavljača, smatramo da je potrebno njihovo preciznije definisanje.

3. Sistem internih kontrola

Institut je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i pravilima. Kontrolno okruženje čini osnov sistema internih kontrola i podrazumijeva rukovođenje i stil upravljanja, organizacionu strukturu i kompetentnosti i politike ljudskih resursa.

Kako Vijeće ministara BiH ni u toku 2013. godine nije donijelo jedinstvena pravila potrošnje za određene kategorije rashoda, Institut je internim aktima utvrdio pravila za korištenje i ograničenja za troškove fiksnih i mobilnih telefona, korištenje vozila, troškove reprezentacije te obezbjedio praćenje u pomoćnim evidencijama za navedene kategorije potrošnje i praćenje realizacije ugovora. Tokom revizije konstatovali smo da su neophodna unapređenja sistema internih kontrola u procesu realizacije putnih troškova, odnosno evidentiranja troškova nakon realizovanog putovanja. Institut je tokom godine realizovao značajan broj putovanja koji su, prema internoj proceduri, odobreni na osnovu podnesenog zahtjeva i za koja su sačinjeni putni nalozi, bez isplate akontacije. Evidentiranje troškova po realizovanim putnim nalogima nije vršeno pravovremeno u toku godine zbog nedostatka sredstava na poziciji putnih naloga. Nedostatak sredstava na ovoj poziciji riješen je kroz odobreno prestrukturisanje (u decembru 2013. godine), nakon čega su proknjiženi troškovi realizovani u putnim nalogima. Takođe je i dalje neophodno unapređenje sistema internih kontrola kod preciznijeg definisanja kriterija za nabavku opreme (opširnije u tački 8. Izvještaja).

Prema Zakonu o internoj reviziji¹ Institut ne ispunjava kriterije za uspostavljanje sopstvene jedinice (odjelenja) za internu reviziju. Na osnovu Odluke o kriterijumima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH² internu reviziju obavljaće jedinica organizovana u Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, koja prema našim saznanjima nije formirana do okončanja revizije.

- **Rukovođenje, organizacija i ljudski resursi**

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Instituta planirana su 72 radna mjesta u okviru kabineta direktora, zajedničkih službi, sektora za naučno mjeriteljstvo, sektora za industrijsko mjeriteljstvo i sektora za zakonsko mjeriteljstvo. U okviru sektora utvrđen je različit broj odsjeka, te laboratorija za masu, plemenite kovine, protok i električne veličine. Planiranje potreba za ljudskim resursima Institut vrši prilikom podnošenja budžetskog zahtjeva kojim je za 2013. godinu predviđen broj od 53 zaposlena. Prosječan broj ostvaren tokom godine je u okviru planirane dinamike od 53 zaposlena, koliko je iznosio i stvarni broj zaposlenih na dan 31.12.2013. godine.

Razvoj vještina i stručnosti zaposlenih obavlja se kroz obuke koje provode nadležne institucije (Agencija za državnu službu, Agencija za javne nabavke), te kroz učešće zaposlenih u razvojnim programima iz oblasti mjeriteljstva. Institut ne posjeduje vlastite procedure ili kriterije za unapređenje državnih službenika i ista su zasnovana na zakonskim odredbama o unapređenju na više radno mjesto putem internog ili javnog konkursa (Zakon o državnoj službi)

¹ Službeni glasnik BiH broj 27/08

² Službeni glasnik BiH broj 49/12

ili unapređenje u višu kategoriju, odnosno viši platni razred (Zakon o platama i naknadama u institucijama BiH). U 2013. godini unaprijeđena su 3 zaposlena putem internih premještaja.

Politika upravljanja ljudskim resursima trebala bi podrazumijevati sva potrebna prilagođavanja institucije, koja bi značila najbolju moguću iskorištenost ljudskih resursa, te usklađivanje politike ljudskih resursa sa poslovnom strategijom i planiranim dijagramom toka poslovnih aktivnosti.

4. Budžet

Institut je sačinio zahtjev za budžet u iznosu od 2.930.155 KM, koji se sastoji od osnovnog zahtjeva u iznosu od 2.710.155 KM (na bazi 53 zaposlena), dodatnog zahtjeva - Aneksa u iznosu od 220.000 KM. Aneksom su tražena dodatna sredstva za rekonstrukciju i adaptaciju prostora za laboratoriju, a u cilju sufinansiranja projekta "Uspostava državne kalibracione laboratorije za jonizirajuća zračenja" koji se realizuje kroz tehničku pomoć Međunarodne Agencije za zaštitu od zračenja-IAEA. Za sredstva obuhvaćena dodatnim zahtjevom Institut je u 2012. godini tražio sredstva budžetske rezerve koja po tada upućenom zahtjevu nisu realizovana.

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2013. godinu³ Institutu su odobrena sredstva iz budžeta u iznosu od 2.903.000 KM.

U toku godine izvršen je prenos neutrošenih sredstva predviđenih za sufinansiranje IPA 2008 (Podrška trgovinskoj politici i izgradnji kapaciteta i razvoj metrološke infrastrukture) u iznosu od 683.327 KM, sa kojima je ukupan iznos raspoloživog budžeta iznosio **3.586.327 KM**.

Institut je u decembru izvršio prestrukturiranje sredstava na osnovu Odluke Ministarstva finansija i trezora BiH⁴ čime su umanjena sredstva za tekuće održavanje (10.000 KM) i ugovorene usluge (12.000 KM), a povećana sredstva za putne troškove (15.000 KM), energiju i komunalne usluge (5.000 KM) i usluge prijevoza i goriva (2.000 KM). U obrazloženju dostavljenom uz zahtjev navedeno je da su povećane međunarodne aktivnosti uticale na veće troškove putovanja, da su neophodna povećanja sredstava za troškove energije zbog produženja trajanja grejne sezone zbog nižih temperatura, te da korištenje novonabavljenog motornog vozila za posljedicu ima nastanak dodatnih troškova registracije i potrošnju goriva.

Izvršenje budžeta Instituta na dan 31.12.2013. iznosilo je **3.190.646 KM**, što predstavlja 89% realizacije budžeta.

Na stepen realizacije budžeta najvećim dijelom je uticala realizacija projekta odobrenog iz sredstava za sufinansiranje projekta IPA 2008, koji se vodi kao višegodišnji kapitalni projekat.

5. Planiranje i izvještavanje o radu

- **Strateški plan, program rada i izvještaj o radu**

U Dokumentu okvirnog budžeta i budžetskom zahtjevu utvrđen je strateški cilj Instituta, i program za realizaciju navedenog strateškog cilja. Strateški plan razvoja mjeriteljstva u proceduri je donošenja, zbog čega se planiranje budžeta i strateških ciljeva ne može povezati sa ciljevima koje će biti definisani kroz strategiju mjeriteljskog sistema.

³ Službeni glasnik BiH broj 100/12

⁴ Odluka broj: 05-16-1-9594-3/13 od 05.12.2013. godine

Program rada: Institut je dostavio prijedlog programskih zadataka u postupku pripreme programa rada Vijeća ministara BiH za 2013. godinu. Prijedlog je sačinjen prema Uputstvu o postupku pripreme programa rada Vijeća ministara BiH, u kome su kroz zakonodavne aktivnosti navedeni prijedlozi zakona i podzakonskih akata, aktivnosti iz oblasti međunarodnih ugovora i evropskih integracija. Osim toga, Institut je sačinio Program rada koji sadrži pregled važećih zakonskih i podzakonskih akata te strateških dokumenata EU koji su osnov za donošenje Programa. Programom su definisani zadaci, uslovi za njihovu realizaciju i razvojne osnove Instituta.

Izveštaj o radu Instituta sadrži pregled najvažnijih aktivnosti, izvršenih zadataka i ostvarenih rezultata u 2013. godini planiranih Programom rada.

Uspostavljanje dobre prakse u planiranju usmjerenog ka rezultatima podrazumijeva obuhvatanje svih višegodišnjih strateških ciljeva koji su proistekli iz različitih izvora (relevantne strategije, zakon, međunarodni sporazum, zaključak parlamenta ili odluka Vijeća ministara BiH) i njihovim povezivanjem sa dokumentom okvirnog budžeta, budžetskom zahtjevu, programom rada i izvještajem o radu.

- **Prevenција korupcije**

Institut je u skladu sa Strategijom za borbu protiv korupcije i Akcionim planom za provođenje strategije za borbu protiv korupcije donio Plan borbe protiv korupcije. U periodu obavljanja završne revizije Institut je pristupio izradi dokumenata koji su planirani za prvu fazu izrade Plana integriteta prema rokovima za primjenu smjernica Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije.

Potrebno je nastaviti sa realizacijom započetih aktivnosti predviđenih u sopstvenom planu djelovanja protiv korupcije i u dokumentima koje je sačinila Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije.

6. Pregled rashoda budžeta⁵

6.1 Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Ukupno ostvarene bruto plaće i naknade iz plaća iznose 1.300.290 KM, od čega se na neto plaće i naknade odnosi 752.745 KM, a na poreze i doprinose 547.545 KM.

Na dan 31.12.2013. godine Institut je imao 53 zaposlene osobe uključujući jednog pripravnika. U toku 2013. godine Institut je putem javnog konkursa izvršio prijem tri državna službenika i dva zaposlenika, a jedan zaposleni je penzionisan. Obračun plaća vrši se prema Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH⁶.

- **Naknade troškova zaposlenih**

Naknade troškova zaposlenih ostvarene tokom 2013. godine iznose 127.512 KM. Ukupne naknade odnose se na: izdatke za prijevoz (28.497 KM), naknade za rad u komisiji (2.150 KM), topli obrok (64.406 KM), regres (15.302 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (7.479 KM),

⁵ Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

⁶ Službeni glasnik BiH broj 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12

jubilarnе nagrade (816 KM), pomoć u slučaju smrti ili teže invalidnosti (4.896 KM) i poreze i doprinose na naknade (3.966 KM).

Naknade troškova zaposlenih realizovane su u skladu sa podzakonskim aktima koji definišu pojedine vrste naknada.

- **Putni troškovi**

Ukupno ostvareni putni troškovi u 2013. godini iznose 127.985 KM, od čega troškovi putovanja u zemlji iznose 9.557 KM a troškovi putovanja u inostranstvu 118.428 KM. Značajni izdaci na putnim troškovima u inostranstvu odnose se na troškove prijevoza javnim sredstvima u inostranstvu (33.713 KM), troškove smještaja u inostranstvu (31.510 KM) i troškove dnevnica u inostranstvu (42.045 KM).

Veći dio putnih troškova u zemlji se odnosi na obavljanje poslovnih zadataka (na osnovu zahtjeva klijenata) iz nadležnosti Instituta (kalibracija i verifikacija etalona, imenovanje i nadzor metroloških laboratorija isl.), dok su putovanja u inostranstvo realizovana u svrhu prisustvovanja konferencijama i radnim grupama, seminarima te studijske posjete na razne teme iz područja metrologije.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga ostvareni u 2013. godini iznose 36.737 KM. Značajni troškovi odnose se na izdatke za fiksne telefone (18.196 KM), mobilne telefone (8.528 KM) i poštanske usluge (6.917 KM).

Troškovi za fiksne telefone: Internom odlukom Instituta odobreni su mjesečni troškovi usluga fiksne telefonije za sve zaposlene Instituta i to za loko pozive, pozive na području BiH i pozive za inostranstvo vodeći računa o racionalnom korištenju. U odluci nije navedeno ograničenje troškova odnosno visina dozvoljenih mjesečnih izdataka po zaposlenom. Troškovi fiksnih telefona su manji u odnosu na prethodnu godinu za 10%.

Troškovi mobilnih telefona: Pravo na mjesečnu naknadu troškova službenih mobilnih telefona prema novoj internoj odluci donesenoj u oktobru 2013. godine imaju: direktor (do 400 KM), zamjenik direktora (do 150 KM), šef Odsjeka za materijalno-knjigovodstvene poslove, šef Odsjeka za opšte, pravne i kadrovske poslove, šef Odsjeka za imenovane laboratorije, nadzor i verifikaciju, šef laboratorije za masu, plemenite kovine i dr., stručni savjetnik u Odsjeku zaštita okoline i tehnička sigurnost, samostalni referent-metrolog, te vozač (7 osoba do 80 KM).

Ukupno 9 osoba ostvaruje pravo na korištenje službenih mobilnih telefona s tim da jedna uposlena osoba na poziciji stručni savjetnik nije koristila to pravo. Prosječna mjesečna potrošnja se kreće u rasponu od 53 KM za šefa laboratorije do 274 KM za direktora. Ukupan iznos troškova mobilnih telefona realizovan u 2013. godini ostao je na istom nivou kao i u prethodno godini. Institut prati mjesečnu potrošnju i vrši odbijanje prekoračenja iznad limita utvrđenih internim aktima.

- **Izdaci za upotrebu vozila**

Ukupni izdaci za upotrebu vozila iznose 21.065 KM. Značajni troškovi odnose se na izdatke za gorivo (12.099 KM), izdatke za opravku i održavanje vozila (3.698 KM) i osiguranje vozila (2.190 KM).

Na kraju godine Institut je raspolagao sa 4 službena vozila, a tokom godine izvršena je nabavka jednog vozila iz sredstava IPA projekta i prodaja tri vozila putem javne licitacije.

Korištenje službenih vozila je regulisano Pravilnikom o uslovima i načinu korištenja službenih vozila Instituta kojim je pravo na korištenje službenih vozila dato direktoru i zamjeniku direktora, kao i za obavljanje redovnih poslova na terenu zaposlenih raspoređenih na radnom mjestu samostalni referent – metrolog.

- **Zakup imovine i opreme**

Izdaci za zakup imovine i opreme ostvareni su u iznosu od 285.714 KM. Institut koristi uredski prostor površine 1.095 m² i podrumski prostor površine 120 m² za koji plaća mjesečni zakup u iznosu 20.310 KM. Ugovorom o zakupu iz 2011. godine definisane su promjenjive cijene zakupa poslovnog prostora koji je za period 2013.-2016. godine povećan u odnosu na prethodni period i iznosi 18 KM/m² (cijena bez PDV-a). Cijena zakupa podrumskog prostora je ista za cijeli ugovorni period i iznosi 5 KM/m². Institut plaća zakup parking prostora za jedno vozilo u mjesečnom iznosu od 47 KM.

- **Izdaci za tekuće održavanje**

Ukupni izdaci su realizovani u iznosu od 227.742 KM, od čega su najznačajniji izdaci za održavanje zgrada (184.919 KM) i izdaci za održavanje opreme (37.074 KM).

Održavanje zgrada odnosi se na adaptaciju prostora laboratorije u Sarajevu (93.011 KM), nabavku olovniha vrata u iznosu od 49.900 KM i olovniha limova u iznosu od 13.814 KM za laboratoriju za jonizirajuća zračenja u Banja Luci, dodatni radovi na laboratoriji u Sarajevu (7.716 KM) i obnova dijela fasade na poslovnoj zgradi u Sarajevu (7.020 KM).

Na osnovu zaključenih ugovora izvršeno je rezervisanje na troškovima za radove koji nisu okončani do kraja godine. U okviru izdataka evidentirani su i troškovi za dodatne radove na laboratoriji u Sarajevu u iznosu od 7.716 KM na osnovu pregleda dodatnih radova iz januara 2014. godine. *Kako je po osnovnom ugovoru sa dobavljačem izvršeno rezervisanje izdataka jer radovi nisu okončani do kraja godine, nije bilo osnova za evidentiranje dodatnih radova koji su realizovani u narednoj godini.*

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge ostvareni su u iznosu 106.790 KM. Značajni troškovi odnose se na usluge reprezentacije (16.472 KM), usluge održavanje konferencija i obrazovanja (13.041 KM), izrada projektne dokumentacije (10.266 KM), stručne usluge (11.939 KM) i ugovore o djelu (32.780 KM).

Reprezentacije (16.472 KM): Internim aktom utvrđeni su korisnici reprezentacije i ograničenja: direktor ima pravo na troškove interne reprezentacije do 200 KM mjesečno i eksterne reprezentacije do 1.000 KM mjesečno, zamjenik direktora i šefovi unutrašnjih organizacijskih jedinica imaju pravo na troškove interne reprezentacije po 100 KM mjesečno. Troškovi eksterne reprezentacije odnose se na posjete delegacija i sastanke radnih grupa u kojima je Institut domaćin te prilikom obavljanja poslova i zadataka na službenom putu.

Ugovori o djelu (32.780 KM): Povremeno ili tokom godine bilo je angažovano 12 izvršilaca putem ugovora o djelu. Na poslovima čišćenja poslovnih prostorija u kontinuitetu tokom cijele godine angažovana su 2 izvršioca, dok je angažman ostalih izvršilaca trajao kraći vremenski period (od 1-6 mjeseci). Angažman ostalih izvršilaca odnosi se na učešće u radnoj grupi za ispitivanje statusa mjeriteljstva u medicini, izradi analize postojećeg stanja u oblasti mjeriteljstva u kontroli hrane, prevođenje i prilagođavanje procedura, učešće u izradi prijedloga novog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, obrada materijala za novi broj Glasnika, učešće u komisiji za nabavke (vanjski saradnik). U odnosu na prethodnu godinu je

smanjen broj angažovanih izvršilaca za jednu osobu, a ukupan izdatak je ostao na istom nivou kao i prethodne godine.

Preporučujemo Institutu dalji nastavak aktivnosti na smanjenju angažovanja putem ugovora o djelu te iznalaženje alternativnih mogućnosti za obavljanje poslova u kontinuitetu.

6.2. Kapitalni izdaci

Ukupni kapitalni izdaci ostvareni tokom 2013. godine iznose 398.431 KM, a odnose se na nabavku laboratorijske opreme (372.040 KM), kompjuterske opreme (12.148 KM), namještaja (5.564 KM), opreme za prenos podataka i glasa (3.794 KM) i ostalih uredskih mašina (4.885 KM).

7. Bilans stanja⁷

Ukupna aktiva Instituta na dan 31.12.2013. godine iznosi 5.923.502 KM i odnosi se na novčana sredstva (6.422 KM) i neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (5.917.080 KM).

Izvršen je popis stalnih sredstava na 31.12.2013. godine u kojem nisu utvrđene razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja.

Ukupna pasiva Instituta na dan 31.12.2013. godine iznosi 6.252.504 KM i odnosi se na kratkoročne tekuće obaveze (45.600 KM), obaveze prema zaposlenima (118.363 KM), kratkoročna razgraničenja (171.461 KM) i izvore sredstava (5.917.080 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze iznose 45.600 KM, a odnose se na obaveze prema dobavljačima koje su izmirene u narednoj godini.

Na poziciji **kratkoročnih razgraničenja** evidentirana su rezervisanja po ugovorima sa dobavljačima za tekuće održavanje zgrada (opisano kod izdataka za tekuće održavanje).

8. Javne nabavke

Prema podacima Instituta, tokom 2013. godine okončano je 43 postupka, od čega su 3 otvorena postupka, 1 pregovarački bez objave obavještenja, 11 konkurentskih zahtjeva i 28 direktnih postupaka.

Vrijednost zaključenih ugovora putem otvorenog postupka iznosi 747.562 KM, a putem konkurentskog zahtjeva su zaključeni ugovori u iznosu od 353.734 KM. Otvoreni postupci provedeni su za nabavku laboratorijske opreme i adaptaciju laboratorije za jonizirajuća zračenja. Putem konkurentskog zahtjeva izvršena je nabavka avio karata, usluge opravki i održavanja klima uređaja, kancelarijski materijal, gorivo i lož ulje, radovi na adaptaciji laboratorijskog prostora, usluge izrade i ugradnje olovni limova i olovni vrata, nabavka kompjuterske opreme i motornog vozila.

Određene nedosljednosti i nedostatak elemenata za potpuno obezbjeđenje pravične konkurencije utvrdili smo kod **nabavke vozila**. Nabavka je izvršena putem konkurentskog zahtjeva koji je upućen na četiri adrese, ponuđačima iste vrste vozila. Dostavljene su tri ponude

⁷ Bilans stanja na 31.12.2013. godine prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

za istu vrstu vozila (Citroen), na osnovu čega se može zaključiti da postoji mogućnost preferiranja određene vrste vozila.

Preporučujemo Institutu da preduzme sve mjere kako bi se u postupcima nabavki obezbijedila pravična i aktivna konkurencija među potencijalnim dobavljačima.

Kao i prethodne godine uočili smo da se prilikom nabavki u otvorenim postupcima, kod kojih je kriterij ekonomski najpovoljnija ponuda, utvrđuju podkriteriji za koje se ne može utvrditi opravdanost njihovog navođenja, nisu precizno definisani ili su na određeni način navedeni kroz opšte zahtjeve. Neki od postupaka u kojima smo utvrdili nedosljednosti u utvrđivanju kriterija pokrenuti su u 2012. godini, prije dostavljanja izvještaja sa preporukama za preciznije definisanje:

- Postupak za izbor dobavljača za adaptaciju laboratorije za jonizirajuća zračenja započet je u 2012. godini, ali isti nije okončan do kraja te godine. U tenderskoj dokumentaciji je za ocjenu ponuda određen kriterij ekonomski najpovoljnije ponude, sa kriterijima: cijena (75%), rok plaćanja (15%) i rok izvršenja radova (10%). Istovremeno je u ocjeni ekonomskog i finansijskog stanja kao jedan od minimalnih uslova naveden uslovi i rok plaćanja, za koji je ponuđač trebao dostaviti izjavu. Na osnovu ocjene dostavljenih ponuda utvrdili smo da kriterij „rok plaćanja“ nije uticao na izbor dobavljača čija je ponuda izabrana kao ekonomski najpovoljnija, sa ponuđenom najnižom cijenom (130.735 KM), i rokom plaćanja od 180 dana. Kako su sredstva za realizaciju navedene nabavke odobrena u budžetu, nismo se uvjerali u svrhu navođenja takvog kriterija;
- U postupku za nabavku opreme na teret sredstava za sufinansiranje projekta (postupak pokrenut u 2012. godini) utvrđeni su podkriteriji za ocjenu ekonomski najpovoljnije ponude: cijena, posebne pogodnosti i garantni rok. Za podkriterij „posebne pogodnosti“ utvrđeno je da ovlašteni servis ima lokaciju u Sarajevu i da dobavljač garantuje odziv na servisni poziv u roku od 24 sata, dok je u opštim zahtjevima navedeno da ponuđač mora imati servis u BiH. Ni u ovom postupku navedeni kriterij nije presudno uticao na izbor ponuđača, pa je izabran ponuđač istovremeno ponudio i najnižu cijenu (250.696 KM);
- Kod nabavke opreme za hemijsku laboratoriju kriteriji za ocjenu ekonomski najpovoljnije ponude su cijena (60%), kvalitet (25%) i posebne pogodnosti (15%). Za kvalitet je kao kriterij utvrđeno korištenje ponuđene opreme u nacionalnim laboratorijama za rad sa državnim etalonima, gdje se maksimalan broj dodjeljuje dobavljaču sa najvećim brojem ostvarenih ugovora za predmetnu opremu. U postupku su dostavljene dvije ponude koje su po osnovu kriterija „kvalitet“ ocijenjene sa maksimalnim brojem bodova, te je na konačan broj bodova uticala povoljnija vrijednost ponude (366.131 KM).

Iako navedeni kriteriji nisu uticali na konačan izbor dobavljača, smatramo da je potrebno preciznije definisati pojedine kriterije te razmotriti opravdanost utvrđivanja kriterija kao što je rok plaćanja.

9. Korespondencija

Institut nije u ostavljenom roku dostavio komentare na Nacrt izvještaja, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji za 2013. godinu.

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Snježana Baštinac, viši revizor

Članovi tima:

Fatima Mehanović, revizor

Ivana Vujević, pomoćni revizor

**Rukovodilac Odjeljenja za
finansijsku reviziju**

Miro Galić, viši revizor

**Rukovodilac Odjeljenja za
razvoj, metodologiju i
kontrolu kvaliteta:**

Dragoljub Kovinčić, viši revizor

III PRILOG

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu

Naziv institucije: Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađiva- nja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	2.503.000	0	2.503.000	2.346.082	94
Bruto plate i naknade	1.303.000	0	1.303.000	1.300.290	100
Naknade troškova zaposlenih	137.000	0	137.000	127.512	93
Putni troškovi	113.000	15.000	128.000	127.985	100
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	39.000	0	39.000	36.737	94
Izdaci za energiju i kom.usluge	74.000	5.000	79.000	74.148	94
Nabavka materijala	41.000	0	41.000	40.832	100
Izdaci za usluge prevoza i goriva	16.000	2.000	18.000	16.077	89
Unajmljivanje imovine i opreme	286.000	0	286.000	285.714	100
Izdaci za tekuće održavanje	272.000	-10.000	262.000	227.742	87
Izdaci za osiguranje	9.000	0	9.000	2.255	25
Ugovorene i druge posebne usluge	213.000	-12.000	201.000	106.790	53
2. Kapitalni izdaci	400.000	0	400.000	398.431	100
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	0
Nabavka građevina	0	0	0	0	0
Nabavka opreme	400.000	0	400.000	398.431	100
Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0
Rekonstrukcija i investiciono održ.	0	0	0	0	0
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	0
			0		
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	0
			0		
5. Novčane donacije	0	683.327	683.327	446.133	65
Udružena sredstva (projekat: 0812030)	0	470.915	470.915	446.133	95
Udružena sredstva (projekat: 0812040)	0	212.412	212.412	0	0
Ukupno (1+2+3+4+5)	2.903.000	683.327	3.586.327	3.190.646	89

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo dana 05.05.2014. godine.

Direktor:
Džemić Zijad

Bilans stanja na dan 31.12.2013. godine

Naziv institucije: Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine

Tabela II

Opis	31.12.2012.	31.12.2013.	Indeks 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	5.582	6.422	115
Novčana sredstva	5.582	6.422	115
Kratkoročna potraživanja	0	0	0
Kratkoročni plasmani	0	0	0
Interni finansijski odnosi	0	0	0
Zalihe	0	0	0
Kratkoročna razgraničenja	0	0	0
2. Stalna sredstva	5.877.183	5.917.080	101
Stalna sredstva	8.036.782	8.802.869	110
Ispravka vrijednosti	2.159.599	2.885.789	134
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	5.877.183	5.917.080	101
Dugoročni plasmani	0	0	0
Dugoročna razgraničenja	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (1+2)	5.882.765	5.923.502	101

3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	42.584	335.424	788
Kratkoročne tekuće obaveze	42.584	45.600	107
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
Obaveze prema zaposlenima	0	118.363	0
Interni finansijski odnosi	0	0	0
Kratkoročna razgraničenja	0	171.461	0
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	0
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0
Ostale dugoročne obaveze	0	0	0
Dugoročna razgraničenja	0	0	0
5. Izvori sredstava	5.877.183	5.917.080	101
Izvori sredstava	5.877.183	5.917.080	101
Ostali izvori sredstava	0	0	0
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	0

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	5.919.767	6.252.504	106
------------------------------	------------------	------------------	------------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo dana 05.05.2014. godine.

Direktor:
Džemić Zijad

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Instituta za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Institut) dužno je da obezbijedi da finansijski izvještaji za 2013. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH („Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/12), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07 i 16/10 i protokol Ministarstva finansija i trezora broj: 01-05-02-1-656-1712 od 23.01.2012. godine) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH (protokol Ministarstva finansija i trezora BiH broj 01-08-02-1-644-1/12 od 20.01.2012. godine). Rukovodstvo je takođe obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2013. godinu (Službeni glasnik BiH broj 100/12) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Instituta.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je takođe odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 05.05.2014. godine

Direktor

Džemić Zijad